

Zelf content controleren op digitale toegankelijkheid

Inhoudsopgave

Wat is digitale toegankelijkheid?	2
Welke tools kan ik zelf gebruiken om de digitale toegankelijkheid van wat ik heb gemaakt te testen? ...	2
Handmatig controleren	2
Zo controleer je zelf je content op digitale toegankelijkheid	2
Paginatitel	2
Taal van onderdelen	2
Koppen	3
Dikgedrukt, schuingedrukt en quotes	3
Opsommingen	4
Linkteksten en de opmaak van links	4
Tabellen	4
Afbeeldingen van tekst	5
Zintuiglijke instructies	5
Gebruik van kleur	6
Contrast	6
Over Swink	7
Colofon	7

Wat is digitale toegankelijkheid?

Digitale toegankelijkheid of web accessibility betekent dat al jouw online communicatie, zoals je website, pdf's, formulieren en video's, bruikbaar is voor iedereen, dus ook voor mensen met een functiebeperking. Dat betekent bijvoorbeeld dat blinde gebruikers content kunnen beluisteren via hun eigen spraaksoftware of dat slechthorenden video's kunnen volgen door ondertiteling. Door content op de juiste manier aan te bieden, weet je zeker dat deze voor iedereen bruikbaar is. Zo voldoe je aan de WCAG 2.1 richtlijnen, de internationale standaard voor digitale toegankelijkheid.

Welke tools kan ik zelf gebruiken om de digitale toegankelijkheid van wat ik heb gemaakt te testen?

Het is belangrijk om te onthouden dat je met alléén automatische tests niet de volledige toegankelijkheid van je website of applicatie kunt testen. Maar er zijn wel een heleboel tools die jou kunnen helpen om de content op jouw pagina's te controleren, zowel automatisch als handmatig.

- Axe DevTools (browser extensie)
- WCAG Color contrast checker (browser extension)
- WAVE (browser extension)
- HeadingsMap (browser extension)

Handmatig controleren

Sommige dingen moet je zelf controleren door zelf in de code van je pagina te kijken. Het verschilt per browser en besturingssysteem hoe je dat doet. In de meeste gevallen kun je met je rechtermuisknop op de pagina klikken en voor 'Inspecteren' kiezen.

Zo controleer je zelf je content op digitale toegankelijkheid

Paginatitel

De paginatitel van de pagina die je aan het controleren bent, vind je in het tabblad in je browser. De titel van je pagina moet het onderwerp van de pagina goed beschrijven. Denk voordat je een pagina gaat publiceren dus goed na over een beschrijvende titel.

Taal van onderdelen

Iedere webpagina heeft een taalinstelling, dit staat in de broncode van de pagina binnen het html-element. Zo weten zoekmachines, maar ook voorleessoftware, in welke taal de pagina geschreven is.

Soms wil je misschien een stuk tekst in een ándere taal dan de hoofdtal van de website op je pagina plaatsen. Dan moet er een taalwissel worden aangegeven voor dat stuk tekst, zodat voorleessoftware de tekst in de juiste taal kan voorlezen.

Als je dit gaat controleren, zoek je in de code van je stuk tekst naar het 'lang' attribuut. Bijvoorbeeld 'lang="en", voor een Engelse tekst.

Koppen

Voor bezoekers die gebruik maken van voorleessoftware is het belangrijk dat kopjes, bijvoorbeeld boven een paragraaf, de juiste HTML-opmaak hebben. Zij kunnen namelijk met een sneltoets langs alle kopjes op een pagina gaan, of een koppenlijst opvragen. Zo hebben zij snel een beeld van de inhoud van een pagina.

Dat kan alleen als de tekst echt opgemaakt is als een kopje, met het h-element. Bijvoorbeeld een h1-element voor de titel boven je nieuwsbericht en h2-elementen voor de tussenkoppen.

Met de HeadingsMap tool controleer je of alle visuele kopjes ook echt als kop herkenbaar zijn op de pagina. Zorg er daarnaast voor dat je een logische, aflopende koppenstructuur gebruikt.

Controleer daarnaast of de koptekst de inhoud van de paragraaf eronder ook goed beschrijft.

Dikgedrukt, schuingedrukt en quotes

Het kan soms handig zijn om woorden of korte zinnen te benadrukken door de tekst dikgedrukt of schuingedrukt te maken. De meeste contentmanagement systemen gebruiken het strong-element voor dikgedrukt en het em-element voor schuingedrukt.

Het strong-element geeft aan dat een stukje tekst extra belangrijk is, relatief aan de tekst die in de buurt staat. Het em-element (em staat hier voor het Engelse woord emphasis, dat nadruk betekent) geeft gesproken nadruk aan een woord of zin.

Het is dus heel belangrijk dat het strong-element niet wordt gebruikt om kopjes op te maken of om bijvoorbeeld de hele introductietekst van een artikel mee op te maken. Het em-element mag ook niet puur voor opmaak gebruikt worden.

Het em-element wordt vaak gebruikt om bijvoorbeeld een quote mee op te maken, maar dat is niet juist. Om quotes op te maken moet het quote- of blockquote-element gebruikt worden.

In de code zoek je daarom naar het strong-element, het em-element en de quote-elementen en bepaal je of die elementen goed zijn gebruikt of vervangen moeten worden door een beter passend element.

Opsommingen

Wanneer bezoekers die gebruik maken van voorleessoftware langs een goed opgemaakte opsomming komen, horen zij dat er een opsomming aanwezig is en uit hoeveel items de opsomming bestaat.

Dit gebeurt alleen als de opsomming is opgemaakt met de juiste elementen. Een ongeordende lijst, dus bijvoorbeeld met bullet-points, moet opgemaakt zijn met het ul-element. Een geordende lijst, dus met cijfers, moet opgemaakt zijn met het ol-element. Ieder item in de opsomming moet zijn opgemaakt met het li-element.

Je kunt controleren of een opsomming opgemaakt is als ongeordende of geordende lijst met een automatische tool, zoals WAVE. Zie je de opsomming niet terug in WAVE? Dan is de lijst waarschijnlijk helemaal niet als een opsomming opgemaakt, maar zijn er bijvoorbeeld getypte streepjes of cijfers gebruikt om de opsomming te maken. Dat kun je zelf controleren door in de code van het stuk tekst te kijken. Zie je geen ol- of ul-element en geen li-elementen? Dan moet dat aangepast worden.

Linkteksten en de opmaak van links

Het is belangrijk dat de linkteksten op een pagina beschrijven waar een link naar verwijst. Bezoekers die voorleessoftware gebruiken kunnen een linklijst opvragen, of kunnen met een sneltoets of de tabtoets door alle aanklikbare elementen op een pagina navigeren.

Teksten als 'Lees hier' en 'Klik hier' zijn daarom niet beschrijvend genoeg.

Het is ook belangrijk dat een link in een tekst herkenbaar is als link, zodat bezoekers weten waar ze moeten klikken. Bezoekers verwachten dat links onderstreept zijn. Het is daarom ook niet handig om teksten die géén links zijn óók te onderstrepen.

Tabellen

Een tabel geeft relaties tussen de cellen in de tabel aan, ook voor mensen die het scherm niet kunnen zien. Het is daarbij wel belangrijk dat een tabel gebruikt maakt van de juiste elementen:

`<table>` Dit element is het hoofd element van een tabel.

`<tr>` Dit is het element dat aangeeft dat er een tabel-rij is.

`<th>` Dit element geeft aan dat het om een tabel koptekst, bijvoorbeeld van een kolom, gaat.

`<td>` Dit element geeft aan dat het om een gewone tabel cel gaat.

Controleer of de tabellen tabelkoppen heeft, en dat de tabel geen lege tabelkoppen heeft. Dit kun je handmatig testen, maar je kunt hier ook de Axe DevTools browser extensie voor gebruiken.

Alternatieve teksten van niet-tekstuele content

Alles wat geen tekst is, zoals afbeeldingen en iconen, is in principe niet goed te begrijpen voor mensen die het scherm niet kunnen zien. Daarom hebben deze onderdelen van de content een alternatieve tekst nodig. Onthoud:

- Informatieve afbeeldingen hebben altijd een alternatieve tekst nodig, die het doel van de afbeelding beschrijft.
- Decoratieve afbeeldingen hebben geen alternatieve tekst nodig, maar moeten dan wel verborgen zijn voor hulpsoftware door een leeg alt-attribuut, of bijvoorbeeld met het aria-hidden attribuut.
- Heeft een decoratieve afbeelding wel een alternatieve tekst? Dan moet die tekst de inhoud van de afbeelding goed beschrijven.

Je kunt dit handmatig controleren, maar ook met een automatische tool zoals WAVE.

Afbeeldingen van tekst

Zoals je inmiddels weet, kan hulpsoftware (nog) niet bepalen wat er op een afbeelding staat. Als er tekst in een afbeelding staat, is die tekst dus ook niet beschikbaar voor hulpsoftware. Bezoekers die slechtziend zijn kunnen daarnaast ook niet ver inzoomen op een afbeelding van tekst om de tekst beter leesbaar te maken, of de tekst- en regelafstand aanpassen.

Gebruik bij voorkeur géén afbeeldingen van tekst. Is dat wel aanwezig op de pagina? Controleer dan of er óók een beschrijving van de afbeelding in tekst aanwezig is op de pagina en of de afbeelding een goede beschrijvende alternatieve tekst heeft.

Zintuiglijke instructies

Bezoekers die het scherm niet kunnen zien hebben niks aan instructies als 'Klik op de ronde knop' of 'Aan de rechterkant'. Hulpsoftware plaatst alle content op een pagina namelijk ónder elkaar en gebruikt de toegankelijke naam die de auteur heeft gegeven aan bijvoorbeeld afbeeldingen en knoppen.

Lees daarom de tekst op pagina goed door en controleer of je zonder het scherm te kunnen zien de instructies nog steeds zou begrijpen.

Gebruik van kleur

Ook kleurinformatie is niet beschikbaar voor hulpsoftware. Ook bezoekers die bijvoorbeeld slechtziend of kleurenblind zijn kunnen informatie die alléén als kleur beschikbaar is niet goed begrijpen. Denk bijvoorbeeld aan een legenda bij grafieken, of tekst die groen of rood is gemaakt om aan te geven of een vraag goed of slecht beantwoord is.

Controleer daarom of je alle informatie op je pagina ook nog zou begrijpen als alles in zwart wit zou zijn.

Contrast

Voor bezoekers die slechtziend of kleurenblind zijn, is het belangrijk dat het contrast tussen teksten en de achtergrond van de pagina hoog is genoeg is. Dit geldt ook voor informatieve niet-tekstuele onderdelen op pagina, zoals klikbare iconen, de focusrand voor toetsenbordgebruikers en randen van invoervelden.

Voor tekst geldt dat de contrastratio minimaal 4,5:1 moet zijn voor gewone tekst, en minimaal 3:1 voor grote, of grote en dikgedrukte tekst.

Voor informatieve niet-tekstuele onderdelen geldt dat de contrastratio minimaal 3:1 moet zijn.

Dit contrastratio's van tekst test je automatisch met de WCAG Colour contrast checker.

Over Swink

Samen met onze klanten zorgen we ervoor dat mensen met autisme hun dromen kunnen verwezenlijken. Dat zij onafhankelijk en zelfstandig kunnen zijn. We bieden ze werk op een niveau dat recht doet aan hun kwaliteiten.

Door ons specialisme, onze deskundigheid én pragmatische instelling weten we onze marketing- en communicatieklanten te verrassen. We houden van het oplossen van hun puzzels; of dat nou gaat om het doorgronden van een websitestructuur of inzicht geven in complexe data. Swink ondersteunt de digitale strategie van marketing en communicatieafdelingen met contentmanagement, digitale toegankelijkheid en data analytics.

Colofon

Auteur:

Renate Roke-Vaatstra

Datum publicatie:

21-04-2023

 SWINK

Zekeringstraat 33
1014BV Amsterdam
020 44 89 060
www.swink.nl